

CARACTERÍSTIQUES DEL TREBALL COOPERATIU

esquema de l'obra de D.W. Johnson i R.T.Johnson (*)

PERQUÈ:

- Ajuda a elevar el rendiment de tots els alumnes.
- S'aconsegueix un nivell superior de raonament i pensament crític.
- Ajuda a establir relacions positives més solidàries entre els alumnes.
- Valoració de la diversitat.
- Cohesió, esperit d'equip.
- Proporciona als alumnes experiències per a un desenvolupament social, psicològic i cognitiu.

PAPER DEL PROFESSOR/A (passa de ser qui transmet a ser qui organitza, facilita...), per tant, ha:

- D'especificar els objectius
- De prendre una sèrie de decisions prèvies
- D'explicar la tasca i la interdependència
- De supervisar l'aprenentatge
- D'intervenir per recolzar (no massa aviat)
- D'avaluar l'aprenentatge
- D'ajudar-los a determinar el nivell d'eficàcia dels funcionament del grup

El professor/a per adoptar aquest rol nou de manera eficaç ha de:

- Saber molt bé com organitzar els grups cooperatius
- Dissenyar les classes cooperatives
- Diagnosticar els problemes que poden tenir alguns alumnes i intervenir-hi per augmentar el grau d'eficàcia.

COM ORGANITZAR EL TREBALL COOPERATIU

Tres tipus:

- Grups formals (d'una hora a diversos dies)
- Grups informals (d'uns minuts a una hora)
- Grups de base cooperatius (d'un curs sencer)

ATENCIÓ: per ser eficaç, cal que el treball cooperatiu ocupi del 60% al 80% del temps.

CINC CARACTERÍSTIQUES DEL TREBALL COOPERATIU

1. L'objectiu és maximitzar l'aprenentatge de tots els membres: això els motiva a esforçar-se i a obtenir resultats que superen la capacitat individual de cada un dels.

2. Cada membre assumeix la seva responsabilitat i fa responsables els altres de fer un bon treball i assolir els objectius comuns.

3. Els membres treballen junts amb la finalitat de produir resultats conjunts (ajudar, compartir, explicar, animar-se perquè tinguin un compromís i un interès comú).

4. Als membres se'ls ensenyen habilitats de relació interpersonal i s'espera que les utilitzin per coordinar el treball i assolir els objectius.

5. Els grups analitzen amb quina eficàcia han assolit els objectius, en quina mesura han treballat junts.

(El grup és més que la suma de les seves parts i tots treballen millor que si ho haguessin fet sols.)

CINC ELEMENTS DEL FUNCIONAMENT COOPERATIU

1. Interdependència positiva. El docent ha de proposar una tasca clara i un objectiu de grup. Els alumnes han de tenir molt clar que els esforços de cada u no només el beneficien a ell sinó a tots.

2. Responsabilitat individual i de grup. Cada membre és responsable de la part del treball que li correspon. Ningú no pot aprofitar-se del treball dels altres. La responsabilitat individual: s'avalua el rendiment de cadascú i els resultats de l'avaluació són transmesos al grup i a l'individu per determinar qui necessita més ajuda, suport i ànims per fer la tasca. El grup ha de reforçar cada un dels seus membres.

3. Interacció estimuladora. És important que treballin cara a cara compartint recursos i donant-se suport, felicitant-se cadascú per anar promovent l'aprenentatge dels altres.

4. Pràctiques interpersonals i grupals imprescindibles. A més a més dels continguts, han d'aprendre aquestes pràctiques: saber com exercir la direcció, com prendre decisions, com crear un clima de confiança, comunicar-se i tractar conflictes. S'han de sentir motivats. El professor/a els haurà d'ensenyar les pràctiques de treball en equip amb la mateixa seriositat i precisió com els ensenya els continguts escolars.

5. Avaluació grupal. El grup ha de determinar quines accions dels seus membres són positives i negatives i prendre decisions de quines cal conservar i potenciar i quines modificar.

(*) Jonhson D.W., Johnson R.T i Holubec E.J.: *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Paidos Educador. Buenos Aires, 1999.